

اتاق بازرگانی کرمانشاه

نامه

شماره
51

www.krccima.ir

نشریه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمانشاه / تیرماه ۱۳۹۶
Kermanshah Chamber Of Commerce, Industries, Mines & Agriculture

اعتماد به بخش خصوصی
گام اول در رونق و توسعه
اقتصاد کشور

در این شماره میخوانیم

سخن نخست	۴
پرونده ویژه/چرخ اشتغال به تنها بی نمی چرخدا	۶
معضل اشتغال در کرمانشاه و چند راهکار /رئیس اتاق کرمانشاه	۸
گفتگو با معاون همامنگی امور اقتصادی و توسعه منابع استانداری کرمانشاه	۱۰
کشاورزی؛ موتور محرك اشتغال استان / عضو هیات نمایندگان	۱۲
قرار نیست دولت شغل ایجاد کند/استاد بار گروه اقتصاد دانشگاه رازی	۱۴
اگر کشاورزی اولویت توسعه استان باشد/استاد دانشگاه	۱۵
گفتگو با دانشیار دانشگاه بوعالی سینا همدان	۱۶
بیکاری در کرمانشاه، برخی دلایل و راهکارها/دانشیار گروه اقتصاد دانشگاه	۱۸
گزارش نشست حلقه‌های مفتوه اقتصاد اتاق کرمانشاه	۲۰
کارآفرینان	۲۵
گفتگو با مدیر شرکت "پارس تحریر"	۲۶
گفتگو با مدیر عامل شرکت "دریچه آفق نو"	۲۸
بعش بین المل	۳۰
آشنایی با استان التامیم کشور عراق	۳۱
آشنایی با سلطنت عمان	۳۳
ضرورت تدوین استراتژی رقبتی برای صنعت توریسم استان کرمانشاه	۳۶
تحلیل اقتصادی از صادرات/ قفل هایی که باید گشوده شوند!	۳۸
مزیت ها را به مرزهای کرمانشاه برگردانیم/رئیس اتاق کرمانشاه	۴۰
مرز سومار می تواند مرز اول کرمانشاه باشد/مدیر کل گمرک کرمانشاه	۴۲
رونق صادرات کرمانشاه با برایی نمایشگاه در کشورهای خارجی / رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان کرمانشاه	۴۴
حوزه صادرات استان کرمانشاه، مشکلات و ظرفیت‌ها/ رئیس سازمان همیاری شهرداری های کرمانشاه و عضو هیات رئیسه اتاق کرمانشاه	۴۶
هوش مصنوعی و آینده کسب و کارهای آنلاین	۴۸
شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی	۵۰
جایگاه هیاتهای حل اختلاف ملایتی در شان مودیان نیست	۵۱
جلسه شورا با حضور رئیس اتاق ایران و اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس	۵۳
فعالیت های اتاق	۵۵
فعالان اقتصادی استان با رئیس اتاق بازرگانی ایران و اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی دیدار و گفتگو داشتند	۵۶
در حاشیه سفر کمیسیون اقتصادی مجلس به کرمانشاه، نشست خبری با حضور رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس و اصحاب رسانه برگزار شد	۵۸
امام جمعه کرمانشاه: ایجاد اشتغال مهمترین نیاز کرمانشاه است	۶۰
کمیته قضایی حمایت از سرمایه گذاری استان کرمانشاه با حضور فعالان اقتصادی، رئیس کل دادگستری و اعضای این کمیته برگزار شد	۶۰
در نشست کمیسیون بازرگانی، حمل و نقل و ترانزیت اتاق مطرح شد: رونق پتابل ها و قابلیت های مرزهای تجاری، مهمترین اقدام در سال جدید	۶۲
کارگاه آموزشی اصول خود مدیریتی Self-Management با حضور جمعی از فعالان اقتصادی استان در محل اتاق کرمانشاه برگزار شد	۶۳
انجمن آزمایشگاه های همکار آزمون و کالیبراسیون کرمانشاه تأسیس شد	۶۴
کارگاه آموزشی اصول هوش هیجانی و مدیریت احساس در کسب و کار برگزار شد	۶۴

ادامه در صفحه ۳

نام اتاق کرمانشاه

نشیمه اتاق بازرگانی، صنایع، معدن و کشاورزی کرمانشاه
سال یازدهم، شماره ۹ پنجاه و یک، تیرماه ۹۶
Kermanshah Chamber Of Commerce, Industries, Mines And Agriculture
Industries, Mines & Agriculture

پرونده ویژه نشریه اتفاق از اشتغال / تکاهی به مبحث اشتغال در سال اقتصاد مقاومتی؛
اشغال و تولید چرخ اشتغال به تنهایی نمی چرخد!

معضل اشتغال در کرمانشاه و چند راهکار پیشنهادی
گفتگو با معاون هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منابع استانداری کرمانشاه

کشاورزی؛ موتور حرکت اشتغال استان

قرار نیست دولت شغل ایجاد کند بلکه باید زمینه فعالیت بخش خصوصی را فراهم کند
اگر کشاورزی اولویت توسعه استان باشد نرخ بیکاری هم کاهش پیدا خواهد کرد

گفتگو با دانشیار دانشگاه بوعلی سینا همدان

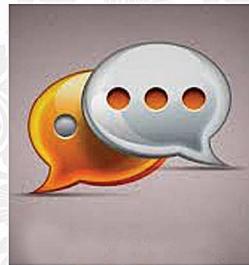
بیکاری در کرمانشاه، برخی دلایل و راهکارها

گزارش نشست حلقه‌های مفقوده اقتصاد اتفاق کرمانشاه

پرونده
ویژه

گفتگو

شرکت پارس تحریر یکی از شرکت‌های قدیمی و با سابقه کرمانشاه با نیش از سه دهه فعالیت در حوزه انواع مداد مشکی و رنگی با دو برند تومن و دایناسور است

شرکت "دریجه افق نو" یک شرکت دانش بنیان است که توانسته با تولید روش کمتر کاربردی به وسیله دستگاه تحولی تازه در این عرصه ایجاد کند. رونمایی کرمانشاهی که در این شرکت تولید می‌شود از نظر کیفیت بسیار قابل توجه است و مورد استقبال بسیاری از واحدهای تولیدی قرار گرفته است.

آشنایی با استان التاییم کشور عراق
از موقعیت جغرافیایی تا مهم ترین فرصت‌های سرمایه‌گذاری این استان

بین الملل

آشنایی با سلطنت عمان
از مهترین نکاتی که در تجارت با عمان باید بدانید

شورای
گفتگوی
دولت و
بخش
خصوصی

جایگاه هیاتهای حل اختلاف مالیاتی در شان مودیان نیست

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان کرمانشاه با حضور رئیس اتاق ایران و اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی

تحلیل اقتصادی نشریه اتفاق از صادرات /
تکاهی به جایگاه حوزه صادرات در رونق اقتصادی
کشور قفل هایی که باید گشوده شوند!
مزایت ها را به مرزهای کرمانشاه برگردانیم / رئیس اتفاق کرمانشاه
مرز سومار می تواند مرز اول کرمانشاه باشد / مدیر کل گمرک استان کرمانشاه
رونق صادرات کرمانشاه با برپایی نمایشگاه در کشورهای خارجی / رئیس سازمان
صنعت، معدن و تجارت استان کرمانشاه
حوزه صادرات استان کرمانشاه؛ مشکلات و ظرفیت‌ها / رئیس سازمان همیاری
شهرداری های کرمانشاه و عضو های رئیسه اتفاق کرمانشاه

تحلیل
اقتصادی

آدرس: کرمانشاه، بلوار شهید بهشتی،
شماره ۵۳۵

کد پستی: ۶۷۱۵۶۶۴۵۵۱

تلفن: ۰۱۳-۴۱-۵۱

فاکس: ۰۸۳۳۸۲۸۱۶۱

پایگاه الکترونیکی: www.krccima.ir

پست الکترونیک:

info@krccima.ir

krccima.ir@gmail.com

صاحب امتیاز: اتفاق بازرگانی، صنایع، معادن و
کشاورزی کرمانشاه

مدیر مسئول: کیوان کاشفی

سر دبیر: گاویز قهرمانی

ویراستار: واحد روابط عمومی

تلفکس روابط عمومی و پذیرش آگهی:

۰۸۳۳۸۲۵۴۵۶

گرافیک و صفحه آرایی:

کلاویز قهرمانی

- نشریه اتفاق بازرگانی کرمانشاه از عموم اعضاء، محققان و نویسندگان مقاله و نقد می بشد.
- نظرات مندرج در نشریه الزاماً نظر نظری نیست.
- نشریه اتفاق کرمانشاه در اصلاح، تلخیص و ویرایش مطالب آزاد است.
- مطالب ارسال شده برگردانده نمی شود.

اعتماد به بخش خصوصی گام اول در رونق و توسعه اقتصاد کشور

سخن نخست

اقتصادی که در آن بی اعتمادی و بدینه بین دولت و بخش خصوصی موج می زند. و نهایتاً اقتصادی که به سبب نامتعارف بودن ساختار خود نمی تواند ارتباطات منطقی اقتصادی را با دنیا خارج ایجاد نماید. در ابتدای کار دولت یازدهم، از یک سو با توجه به افت شدید قیمت جهانی نفت خام و افول درآمدهای نفتی دولت و همچنین حجم تاریخی بدھی دولت (۷۰۰ هزار میلیارد) و از سوی دیگر حضور جناب آقای روحانی در سمت ریاست جمهوری و کابینه تکنو کرات ایشان این امید قوت گرفت که زمان اتخاذ سیاست های اصلاحی و بر جسته تر شدن نقش بخش خصوصی واقعی فرا رسیده است. این ظن زمانی تقویت شد که توافق تاریخی بر جام امضاء و سیل هیئت های بازرگانی خارجی به سمت کشورمان سراسری گردید. اما دو عامل، عدم اعتقاد در بدنه های اجرایی کشور و غافلگیری از تحولات انجام شده موجب کمترین میزان استفاده از فضای موجود گردید و زمان بی رحم نیز به رفتن خود ادامه داد و همچنان مشکلات ۵۰ ساله باشد و حدت خود را به رخ کشانید.

اما امروز که دولت دوازدهم با اقبال مردم مجدداً در حال تشکیل است بیم و امید در بخش خصوصی موج می زند. بیم از فرصت سوزیها و امید به ایجاد تحول تغییر حرکت در سیاست های اجرایی. به نظر نگارنده ۴ سال آینده دولت جناب آقای روحانی می تواند به پیشرفت های بزرگی در اقتصاد کشور منجر شود بشرط انجام اقداماتی که به چهار مورد آن بشرح زیر اشاره می گردد.

اول ایجاد اعتماد بین دولت و بخش خصوصی کشور: این اعتماد که صد البته می باشد در عمل و نه در سخنرانی ها و شعارها به وقوع بپیوندید می تواند اصلی ترین بخش تعیین استراتژی و اجرای منطقی خروج از اقتصاد دولتی و نفتی و انکا به بخش خصوصی و درآمدهای حاصله از تولید و خدمات گردد. ایجاد این اعتماد می تواند با مشورت گرفتن در تعیین وزار و مدیران حوزه های اقتصادی تا واگذاری بخش هایی از مسئولیت ها به تشکل های بخش خصوصی آغاز و تا انکا به بخش خصوصی در تعاملات اقتصادی با دنیا و پیشبرد اهداف اقتصاد مقاومتی توسط آنان پیش رفت.

از زمان مظفر الدین شاه که ویلیام دارسی استرالیایی برای اولین بار نسبت به اکتشاف نفت در ایران اقدام نمود و سالهای بعد که این درآمد به یکی از سهل الوصول ترین منابع مالی دولتها تبدیل گشت شاهد ایجاد رفتارهایی از دولت ها بوده ایم. رفتارهایی که انکا آن به درآمدهای بادآورده نفتی و بی نیازی از تشکیل بخش خصوصی قوی بوده است، در ۵۰ سال اخیر سیاست های توسعه ای کشور عمدتاً بر پایه درآمدهای نفتی استوار گردیده؛ همچنین، بزرگ و بزرگ تر شدن دولتها و رسیدن به مرز ۳ تا ۴ میلیون کارمند و حقوق بگیر دولتی بخش دیگری از اثرات این رویکرد بوده است. درکنار آن می باشد به اثرات دیگری مانند نزخ پائین بهره وری، ایجاد بروکراسی عظیم دیوان سalar، محیط کسب و کار انحصاری و دولتی و... اشاره نمود. وابستگی به درآمدهای نفتی آنچنان ریشه ای در اقتصاد کشور دارد که امروز به رغم کم شدن تأثیر و ارزش نفت در اقتصاد دنیا همواره در ذهن سیاستگذاران ما رسیدن به نفت ۱۲۰ دلاری و حل مسائل بر پایه این درآمدهای سهل الوصول موج می زند.

این تفکر، و سیاست های اتخاذ شده حاصل از آن، امروز باعث تشکیل یک اقتصاد کاملاً دولتی و خصوصی گردیده است. اقتصادی که در آن بخش خصوصی کمترین نقش را در تصمیم سازیها دارد،

دوم حضور نمایندگان بخش خصوصی در تصمیم گیری ها: نگاهی به لیست بلند دستگاه های حاضر در کارگروه ها، ستادها و کمیسیون های مختلف که محل تصمیم گیری ها برای سیاست های اقتصادی کشور است نشان می دهد که سهم بخش خصوصی در این جلسات چقدر کم و ناچیز است. معمولاً در کارگروه های ملی تنها اتاق بازرگانی و در بعضی نیز اتاق تعاون یا اصناف حضور دارند آنهم گاهاً بدون رأی و در مقابل لشکری از دستگاه های عربیض و طویل دولتی و قضایی برای اموری تصمیم می گیرند که هیچگاه خودشان در آن فعالیت نداشته اند. این سازو کار نیاز به تغییر و تحول دارد. این گونه جلسات بایستی به تعادل مثلثی که یک ضلع آن دولت و دستگاه های حاکمیتی و ضلع دوم نمایندگان بخش خصوصی و ضلع سوم به کارشناسان و اساتید دانشگاهی برسند. نتیجه این تعامل تضارب نظرها و اتخاذ مناسب ترین تصمیمات خواهد بود.

سوم واگذاری تصدی گری ها به تشکل های بخش خصوصی: یکی از مهمترین اهداف همه برنامه های توسعه ای در ایران کاهش تصدی گری دولت و واگذاری امور به بخش خصوصی بوده است. در قانون اساسی و استانداری بالادستی هم بر این امر تاکید ویژه شده است، اما هیچ کدام از دولت های آمده و رفته، تحقق این اصل را رقم نزده اند. در دولت یازدهم اگرچه تلاش های اندکی برای تحقق این امر، به واسطه انتصاب یکی از اعضای مهم بخش خصوصی در دفتر رییس جمهوری، صورت گرفت، اما عمل رنگ تحقق نگرفت. دولت دوازدهم با تکیه بر توان بخش خصوصی که در تشکل های حوزه های مختلف بروز و ظهور عینی دارد می تواند بر مشکلات اقتصادی متعددی که دولت یازدهم را هم آزار داد، فائق آید. مسلماً بخش خصوصی چالش های کمتری نسبت به بخش دولتی در عرصه اجرا دارد و همین امر کافی است تا تصدی بخش هایی از اقتصاد کشور به این بخش سپرده شود. توانایی و کفایت و لیاقت بخش خصوصی پیش از این بارها به اثبات رسیده است.

چهارم سپردن مسئولیت تعاملات اقتصادی خارجی به بخش خصوصی: شاید بتوان مهمترین نمود حضور بخش خصوصی در عرصه واگذاری تصدی گری را در حوزه تعاملات خارجی اقتصادی خلایم کرد. دولت دوازدهم می تواند به بخش خصوصی به عنوان یار دوازدهم در کنار خود نگاه کرده و حوزه تعاملات خارجی را به این بخش واگذار کند. با توجه به تجربه بخش خصوصی و تشکل های متعدد آن در عرصه تعاملات اقتصادی در عرصه بین المللی، این کار می تواند علاوه بر کاهش مشکلات دولت در عرصه بین المللی، فضا را برای فعالیت بیشتر دولت در عرصه داخلی فراهم کند. حضور هیات های بخش خصوصی در دو سال گذشته و پس از بر جام، در کنار مذاکرات گسترده هیات های ایرانی و خارجی نشان داده است که دولت می تواند بدون نیاز به حضور در عرصه تعاملات خارجی، مدیریت این امر را به بخش خصوصی بسپارد. این امر در کنار وجود برخی از تحریم ها که به دلایلی هنوز باقی مانده اند، می تواند مشکلات کمتری نسبت به حضور دولت داشته باشد. دولت می تواند در این امر با نظارت بر امور، در زمینه فعالیت بخش خصوصی تسهیلات لازم را فراهم کرده و به تحقق اهداف مورد نظر کمک کند.

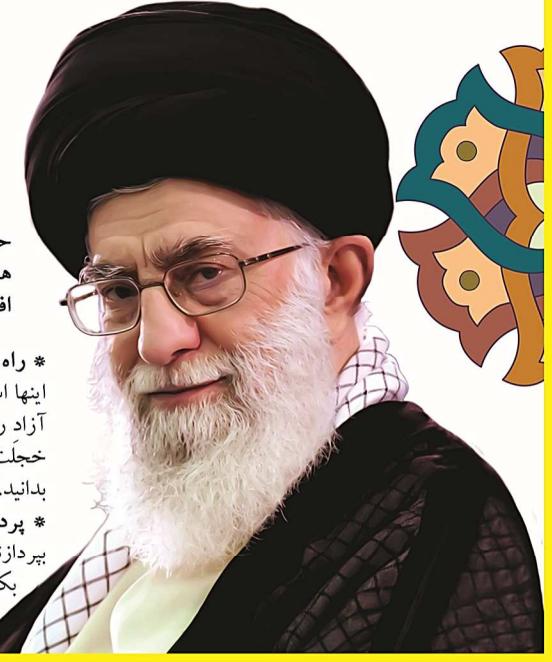
کیوان کاشفی
عضو هیئت رئیسه اتاق ایران و رئیس اتاق کرمانشاه

/پرونده ویژه نشریه اتاق از اشتغال /

نگاهی به مبحث اشتغال در سال اقتصاد مقاومتی؛ اشتغال و تولید
چرخ اشتغال به تنها یی نمی‌چرخد!

اتاق بازارکانی، صنایع، معادن
و کشاورزی کرمانشاه
شماره ۰۵/سال یازدهم، ۱۳۹۷

راهکارهای افزایش اشتغال در کشور از نگاه رهبر انقلاب؛ مسئولان برای ایجاد اشتغال شب و روز نشناست

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای از مجموعه‌ی اقتصاد مقاومتی، دو نقطه‌ی اصلی را مشخص کرده‌اند که همه‌ی فعالیت‌ها به سمت آن تتمرس کر شود؛ اول تولید؛ دوم اشتغال. در ادامه برخی «راهکارهای افزایش اشتغال» را براساس بیانات رهبر انقلاب مرور می‌کنیم.

* راه افتادن کارخانه‌های نیمه تعطیل؛ مسئله‌ی اشتغال، که باستانی به همین مسئله‌ی تولید داخلی و مانند اینها است، خیلی مهم است. همین طور مدام همه‌ی ما می‌گوییم؛ دولتی می‌گویید، مجلسی می‌گویید، اقتصاددان آزاد روزنامه‌ای می‌گویید، که فلاں در صد از کارخانه‌ها تعطیلند یا مثلاً کمتر از نصف ظرفیت کار می‌کنند. این خجلت و شرم‌مندگی نظام از بیکاری جوان، از خجلت خود آن جوان در داخل خانه بیشتر است؛ این را شما بدانید. بنده خودم وقتی که به فکر این جوان بیکار می‌افتم [شمرنده می‌شوم]. این را باید برطرف بکنیم.

* پرداختن به واحدهای تولیدی کوچک و زودبازده؛ مسئولین عزیز کشور در زمینه‌ی مسائل اقتصادی پیردازند به واحدهای تولیدی کوچک و متوسط. ما چند صد هزار از این واحدهای در کشور داریم. اینها را اجیا بکنند، اشتغال به وجود می‌آید. الان چندین هزار کارگاه و کارخانه‌ی متوسط و کوچک در کشور است؛ آن چیزی که در متن جامعه اشتغال ایجاد می‌کند، همین صنایع کوچک و متوسط است؛

* تولید فرآورده از محصولات نفتی

* فراهم کردن زمینه برای سرمایه‌گذاری کشاورزی و صنعتی
* احیاء کشاورزی با توجه به شرایط آن؛ کشاورزی را باید در درجه‌ی اول اهمیت قرار داد؛ نه به معنای اینکه از صنعت استان فراموش کنیم؛ نه، استان صنایعی هم دارد که اینها با رسیدگی و توجه و اهتمام می‌توانند اشتغال ایجاد کنند، میتواند سوددهی فراوانی برای استان به وجود بیارود؛ لیکن در مرتبه‌ی اول، مسئله‌ی کشاورزی است؛ که اگر توансیم کشاورزی را بشرانطی که دارد، احیاء کنیم، هم مسئله‌ی اشتغال حل می‌شود، هم عوارض گوناگون بیکاری - این حاشیه‌شینی، اعتیاد و امثال اینها - از بین خواهد رفت یا ریشه‌های آن تضعیف خواهد شد.

* ایجاد بنگاههای کاری و تشویق کارآفرینان؛ رونق دادن به اشتغال و تشویق کارآفرینان و ایجاد بنگاههای کاری هم یکی از این کارهای لازم است.

این در منطقه‌ی جمهوری اسلامی یک تلازم را نشان میدهد. در منطقه‌ی کشورهای مادی اینجور نیست. در منطقه‌ی کشورهای سرمایه‌داری، کارگر یک اینبار است؛ وسیله‌ای است در خدمت کارفرما.

* آموزش نیروی انسانی متناسب با نیازهای فعلی و آینده بازار کار
* ارتقاء توان کارآفرینی

* ایجاد نظام جامع اطلاعات بازار کار
* حمایت از شرکتهای تعاونی

* حمایت از تأسیس و توسعه صندوق‌های شراکت در سرمایه
* گسترش صنایع فناوری ارتباطات؛ گسترش صنایع مرتبط با فناوری ارتباطات از طریق شرکت‌های دانش‌بنیان، تأثیر بالایی در اشتغال‌زایی و تحول در اقتصاد کشور خواهد داشت.

* فرصل اشتغال‌زایی در فناوری‌های مجازی؛ احرار جایگاه و سهم مناسب برای اقتصاد دانش‌بنیان در فضای مجازی در چارچوب سیاست‌های اقتصاد مقاومتی کشور و برنامه‌ریزی همه‌جانبه برای بهبود شرایط کسب و کار مرتبه‌ی با فناوری‌های مجازی و بهره‌گیری از فرصل استهای اشتغال‌زایی و نیز رونق محظوظ، خدمات و تجارت در این عرصه.

* برقراری نظام صحیح میان صنعت و دانشگاه؛ یکی از راه‌های ایجاد اشتغال برای تحصیل کرد گان ما، همین مسئله‌ی ارتباط صنعت و دانشگاه است. صنعت و دانشگاه باید ارتباط پیدا کنند؛ هم برای صنعت خوب است، هم برای دانشگاه؛ برای دانشگاه، هم برای مدیریت دانشگاه خوب است، هم برای دانشجو؛ این هنوز در کشور راه نیافتاده... مثلاً در زمینه‌ی مسائل دفاعی که مستقیماً بندۀ آنچه وارد هستم میدانم، همکاری‌های خیلی خوبی در زمینه‌ی مسائل دفاعی با دانشگاه‌های مختلف وجود دارد، قراردادهایی بسته‌اند، کارهای خوبی دارد انجام می‌گیرد، منتها اینها کافی نیست؛ بندۀ شنیده‌ام ندیده ام که در کشورهای پیشرفته، در جلسه‌ی دفاع دانشجوها، صاحبان صنعت می‌آیند شرکت می‌کنند، دفاع را گوش می‌کنند؛ از همانجا که این [دانشجو] دارد دفاع می‌کند، با او قرارداد می‌سیندند؛ یعنی این جور دانشجوی فارغ‌التحصیل آمده‌ی به کار را می‌قاپند. صنعت ما هم باستی به این معنا توجه بکند.

* استفاده از پارکهای علم و فناوری؛ یکی از بهترین راه‌های اشتغال، همین پارک‌های علم و فناوری و همین وارد کردن دانشجویان به فناوری‌های قابل تبدیل به ثروت است. یک کار عملی و عملیاتی -واقعی- -جلوی پای اینها گذاشته بشود، اینها مشغول می‌شوند. این تصور که هر کسی فارغ‌التحصیل شد، باید باید در یک مجموعه‌ی دولتی کارمند بشود و مانند اینها، و ما عزا بگیریم که فارغ‌التحصیل‌ها زیاد شدند، این به نظر من نگاه غلطی است. نگاه درست این است که ما راه را باز نکنیم؛ برای این باید فکر بشود؛ یعنی باید برنامه‌ریزی بشود که دانشجوی ما از دوران تحصیل -از مثلاً فرض کید در دانشگاه یا مثلاً فرض کید تحصیلات تکمیلی؛ وقتی که وارد آگاهی‌های علمی سطح بالا شد- راه برای او باز شود تا بتواند تا بتواند در یک جایی کار علمی بکند؛ به نظر من مشاغلی که ناشی از علم هست، انتها ندارد.

* نشان دادن راه‌های جستجوی کار به مردم؛ یک مسئله‌ی دیگر، ایجاد مجازی درست کار است؛ که این یک حرف است، متنها کار خیلی بزرگ و مهمی است؛ مجازی کار را بایستی ما به وجود بیاوریم. وقتی راجع به کار و اشتغال انسان صحبت می‌کنند و تشویق می‌کنند طرف مقابل می‌گوید خب، آقا من بیکارم، چه کار کنم؟ راه‌های جستجوی کار را ما بایستی به مردم نشان بدیم؛ * خرید کالای داخلی توسط دستگاههای دولتی؛ دولت تصمیم بگیرد در هیچ‌یک از چیزهایی که مصرف می‌کنند، از قلم و کاغذ روی میز گرفته تا ساخته‌مان سازی تا بقیه‌ی چیزها، هر آنچه در داخل قابل تولید است، خودش را از خارج منع کند، بر خودش حرام کند. آسان‌گرایی و سهل‌گرایی - سهل‌گرایی آن روی خوب قضیه است - و خدای نکرده سوءاستفاده؛ جلوی اینها را بایستی مسئولین دولتی بگیرند. و ما این را هم تجربه کردیم، امتحان کردیم و یک جاهایی دیدیم.

* ترجیح فعالیت تولیدی توسط صاحبان سرمایه؛ صاحبان سرمایه در کشور، عقایت تولیدی را ترجیح بدند بر فعالیت‌های دیگر. ما دیدیم کسانی را که سرمایه‌ای داشتند - کم از زیاد - و میتوانستند این را در یک راههایی به کار بیندازند و در آمددهای زیادی کسب کنند، نکردن؛ فرند سراغ تولید؛ گفتن میخواهیم تولید کشور تقویت بشود؛ این حسن است، این صدقه است، این کم‌بهترین کارها است؛ کسانی که دارای سرمایه هستند - چه سرمایه‌های کم، چه سرمایه‌های افزون - آن را بیشتر در خدمت تولید کشور بگذارند.

* پرهیز از خرید کالای خارجی دارای مشابه داخلي؛ محصولات داخلي را مردم مصرف کنند؛ ترند ذبل این نشانه‌ها. حالا مُد شده است بگویند [برند] «است، برند فلاں؛ برند چیست! بروید سراغ مصرف تولیدات داخلي. آن چیزهایی که مشابه داخلي دارد، متعصبانه و با تعصب تمام، ملت ایران، خارجی آن را مصرف نکنند. شما مصنوعات خارجی را که مصرف می‌کنید، در واقع کمک می‌کنید به اینکه حجم آن بنگاه خارجی، آن کارگر خارجی، آن سرمایه‌دار خارجی، مدام بیشتر بشود و تولید داخلي ضریب بخورد، شکست بخورد. این را به همه‌ی مردم، بخصوص آن کسانی که مصارف زیادی دارند[می‌گوییم]؛ دولتی هام همین جور؛ دولتی هام در مصارف دولتی، در اشیاء مصرفی ای که در ساخته‌مانها، در چیزهای گوناگون مصرف می‌کنند، حتماً ملاحظه کنند تولید داخلي را.

چرخ اشتغال به تنها ی نمی‌چرخد!

اشغال همان‌گونه که در ابتدای این مقاله مورد تأکید قرار گرفت موضوعی چند وجهی است و به صورت زنجیروار از چند حوزه اقتصادی و اجتماعی دیگر تاثیر پذیرفته و بر این حوزه‌ها تاثیر می‌گذارد. اشتغال همان‌گونه که به رونق تولید منجر می‌شود، با تولید و رونق آن هم به شکوفایی بیشتر و بهتر می‌رسد. افزایش سرمایه و سرمایه‌گذاری مطلوب و مناسب باعث ایجاد اشتغال بیشتر و بهتر شده و تقاضای بازار کار به سرمایه‌گذاری بیشتر و در پی آن رونق اقتصادی پدید خواهد آمد. این زنجیره شامل رشد اقتصادی، نرخ تورم، نرخ رکود، تولید ناخالص ملی، افزایش درآمد ملی، صادرات و ... هم می‌شود و تاثیرات زیادی را می‌پذیرد. با توجه به نامگذاری امسال به عنوان اقتصادی مقاومتی؛ اشتغال و تولید و ضرورت کاهش مشکلات این دو عرصه، ضرورت دارد که اقداماتی در زنجیره اقتصادی حوزه اشتغال صورت گیرد تا همه چرخهای این زنجیره به صورت همزمان به حرکت در آمده و چرخ اقتصاد کشور حرکت خود را بر مدار تندتری ادامه دهد.

مهمنترین اصل در افزایش نرخ بیکاری و ایجاد اشتغال در حداقل یک‌دهم گذشته، پایین آمدن میزان سرمایه‌گذاری در حوزه اقتصادی و بهویژه حوزه تولید بوده است. با شدت یافتن تحریم‌ها از سال ۱۳۸۶ روند کند شدن و سپس توقف تقریبی میزان سرمایه‌گذاری در کشور آغاز شد. این روند با وجود توافق هسته‌ای و حضور هیات‌های مختلف خارجی از کشورهای جهان و حضور هیات‌های ایرانی در کشورهای مختلف اروپایی و آسیایی، همچنان ادامه دارد و ما شاهد سرمایه‌گذاری اندک سال ۹۵ به عنوان اولین سال پس از بر جام بوده‌ایم.

این امر شامل سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی به صورت همزمان بوده است، به گونه‌ای که با کاهش مبادرات و مراودات خارجی سرمایه‌گذاران داخلی، حجم نقدینگی فعالان داخلی هم کاهش چشمگیری یافت و توان به جریان در آوردن چرخ تولید با استفاده از توان داخلی عملیات آنان سلب شد.

در حوزه سرمایه‌گذاران خارجی هم با خروج شرکت‌های فعال خارجی از کشور، و تنبیهات مالی گسترده دولت آمریکا، حجم سرمایه‌گذاری خارجی هر روز به نقطه صفر نزدیک‌تر شد. به گونه‌ای که در سال ۹۵ به عنوان سال آغاز اجرای برجام و تعهدات طرف‌های مقابل برای کمک به رونق اقتصادی تنها ۱۰.۲ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خارجی وارد کشور شد.

به این مساله کاهش توان دولت در سرمایه‌گذاری به دلیل نداشتن توان دریافت پول فروش نفت به دلیل تحریم‌های مالی و بانکی راه هم که اضافه کنیم، وضعیت بغرنجی متصور خواهد بود که قابل تحمل هم نیست.

هزاران طرح و پروژه اقتصادی در کشور معطل سرمایه برای راه اندازی، تکمیل و تولید محصول بوده و کسی را یاری تامین این حجم از سرمایه‌گذاری نیست. ذکر این نکته ضروری است که تا سال ۱۳۸۵ بیش از یک صد هزار نفر از

اشغال یکی از مهمترین و البته پیچیده‌ترین مولفه‌های اقتصادی در هر جامعه‌ای است. شاخص اشتغال در اقتصاد ملی و بین‌المللی کار کرد چند وجهی داشته و با بالا و پایین شدن این شاخص، متغیرهای اقتصادی زیادی دچار نوسان شده، گاهی افت می‌کنند و گاهی رشد قابل توجهی پیدا می‌کنند. اشتغال را می‌توان نشانگر حساس اقتصادی دانست که مولفه‌ها و شاخص‌های دیگری چون تولید، سرمایه‌گذاری، رشد اقتصادی، تراز تجاری، درآمد ملی، تولید ناخالص داخلی و ... را به حرکت و اداسته و دچار نوسانات مثبت یا منفی کند. اشتغال پایدار شاندنده پویا بودن اقتصاد در عرصه‌های مختلف صنعتی، کشاورزی، شهری، رستaurان و ... در عرصه داخلی و جایگاه مناسب اقتصاد ملی در عرصه جهانی است. نمونه‌های موفق اقتصادهای ملی در عرصه‌های جهانی را می‌توان کشورهای اسکاندیناوی دانست که در عرصه اشتغال بالاترین رتبه و امتیاز را به خود اختصاص داده اند. اشتغال به عنوان یک معطل بزرگ اقتصادی، در کشور ما همواره نمود داشته و متساقنه سویه منفی این معطل بزرگ پررنگ‌تر از سویه مثبت آن بوده است. این امر در دو دهه نخست پیروزی انقلاب اسلامی به دلیل رشد آرام جمعیت بروز و ظهور شدیدی نداشت، اما با رسیدن نسل متولد شده در نیمه نخست دهه هفتاد (متولدین سال‌های ۶۰ تا ۶۵) به سن آماده به کار در دهه نود این معطل هم شدت یافت. نوسانات بیکاری و نبود اشتغال از آغاز دولت هشتم خود را نشان داد و در طول ۱۵ سال گذشته همه دولتها را آزار داده است. ورود سالانه یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر به بازار کار که به جمعیت نیازمند به شغل موجود افزوده می‌شود در حداقل ۳ سال گذشته دولت یازدهم را با افزایش نرخ بیکاری، با وجود کاهش اولیه این نرخ رویروکرده است. افزایش نرخ بیکاری به حدود ۳۰ درصد در دو سال پایانی دولت دهم که با سیاست‌های انضباطی دولت یازدهم به حدود ۱۰ درصد رسیده بود، به دلیل رکود اقتصادی عمیقی که سال‌هast اقتصاد ما را در گیر کرده است، این نرخ را تا حدود ۱۲ درصد بالا برده است. این در حالی است که دولت توانته است با پذیرش افزایش نقدینگی تورم موجود را تا حدود ۷ درصد پایین بیاورد و بهبود قابل ملاحظه‌ای در این عرصه پدید آورد. این نکته اهمیت زیادی دارد که متساقنه و به دلیل رکود تورمی موجود که عمق قابل ملاحظه‌ای هم یافته است، اشتغال پایدار به عنوان اصل مهم عرصه اشتغال با تکانه های جدی مواجه شده است. یعنی با وجود ایجاد حدود ۴۰۰ تا ۵۰۰ هزار شغل در طول چند سال گذشته، این اشتغال پایدار نبوده و در گیر خزان در دنناکی شده است. این در حالی است که اشتغال با شرط ماندگاری و در طول حداقل ۵ سال ماندگاری ثمره و میوه می‌دهد و ایجاد شغلی که بعد از یک یا دو سال برچیده شده است، نه میوه‌ای داده است و نه ثمری داشته است. این امر در حالی صورت گرفته است که هزینه قابل توجهی هم، چه از سوی دولت و چه از سوی بخش خصوصی صرف ایجاد این شغل شده و در مرحله به بار نشستن، خشکیده است.

جهانی هم مدام رصد می‌شود. بهبود فضای کسب و کار البته خود مستلزم رعایت شاخص هایی است که در کنار رونق تولید به رونق اشتغال هم منجر می‌شود. قوانین روان و تسهیل کننده کسب و کار، امکانات و تجهیزات، سرمایه لازم، نیروی متخصص و کارشناس و ... از جمله این شاخصه‌ها هستند که رتبه ایران را در حوزه بهبود فضای کسب و کار، اگرچه در عرصه جهانی تا حدود ۱۲۰ بالا آورده‌اند، اما از وجود مشکلات عدیده و مهمی هم حکایت دارند. رتبه ایران تا پیش از دولت یازدهم از نظر این شاخص‌ها ۱۵۴ در عرصه جهانی بوده که با برخی اقدامات به ۱۱۸ در سال ۹۴ رسید و در سال ۹۵ به ۱۲۱ بازگشت.

همه آنچه که گفته شد و برخی از حوزه‌های دیگر که به دلیل پرهیز از اطاله کلام در این مقاله نیامد، از زنجیره اثرگذار بر حوزه اشتغال ایران هستند که برای رونق بخشیدن به اشتغال پایدار، باید به حرکت درآیند.

به هر حال، برای ایجاد اشتغال پایدار و مولد لازم است به همه مولفه‌های اثرگذار و اثربردار در عرصه اقتصادی توجه لازم و مناسب صورت گیرد تا هم رونق اشتغال را سبب شود و هم رونق اقتصاد ملی و ارتقا جایگاه ایران در عرصه جهان. البته دولتها می‌توانند با ایجاد نوسان و تکانه مثلا در حوزه اشتغال، ادعای پایین آوردن نرخ بیکاری را داشته باشند، اما چون همه مولفه‌های دیگر اثرگذار و اثربردار را ارتقا نداده و بهبود نبخشیده‌اند، شاهد وضعیت در اقتصاد کشور خواهیم بود که اکنون وجود دارد.

قدر مسلم دیدن این موضوع در قالب بسته اقتصادی مشکل گشای بهتری است تا دیدن تک و ممتاز یک حوزه و دست زدن به اقدام برای اصلاح همان حوزه، چرا که تا دیگر بخش‌های این بسته بهبود پیدا نکنند، این حوزه هم حرکت جدی نخواهد داشت.

در ادامه نقطه نظرات، تحلیل‌ها و راه کارهای مسئولین مرتبط و استادی دانشگاه را در خصوص آمار بالای بیکاری در استان می‌خوانیم:

معضل اشتغال در کرمانشاه و چند راهکار

پیشنهادی

*کیوان کاشفی، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمانشاه و عضو هیات ویسیه اتاق ایران

اشغال، هم اکنون به عنوان یکی از مهمترین معضلات، اقتصاد استان کرمانشاه را به مرحله بحرانی نزدیک کرده است. بیکاری حدود ۲۲ درصد در سطح کل و بیکاری نسل جوان ۱۵ تا ۲۴ سال که بخش اصلی اشتغال را پر می‌کنند به یesh از ۳۲ درصد، واقعیت نگران کننده‌ای را پیش چشم‌های برنامه‌ریزان مدیران و فعالان اقتصادی و اجرایی تصویر کرده است. افزایش نرخ بیکاری اگرچه شامل بیشتر نقاط کشور بوده و بسیاری از استان‌ها شاهد افزایش نرخ بیکاری بوده‌اند، اما در استان کرمانشاه به مرز نگران کننده‌ای رسیده است. نرخ بیکاری ۲۲٪ در سال ۹۴ به استان کهکیلویه و بویراحمد اختصاص داشت که با افزایش این نرخ در استان کرمانشاه از

نیروی کار متخصص و عمومی در منطقه ویژه اقتصادی انرژی بارس در عسلویه مشغول به کار بودند که با شدت یافتن تحریم‌ها به زیر ۳۰ هزار نفر کاهش یافت. با اجرای برجام و امضای چندین قرارداد سرمایه‌گذاری و همکاری میان وزارت نفت و شرکت‌های بزرگ خارجی، در حال حاضر بین ۱۰۰ تا ۱۲۰ هزار نفر در این منطقه مشغول به کار هستند.

اصل مهم دیگر در ایجاد اشتغال رونق تولید است که هم به دلیل نبود سرمایه لازم و کافی و هم رکود عمیق اقتصادی، با مشکلات زیادی روپرور بوده است. افزایش قیمت تمام شده محصولات داخلی به نسبت محصولات وارداتی از چین و ترکیه هم عامل دیگری از کاهش رونق تولید بوده است. این در حالی است که حوزه تولید در صورتی به مرحله رونق و شکوفایی پیشین خود بازمی‌گردد که در تامین مواد اولیه بتواند با هزینه کمتری این مواد را دریافت کرده و به مرحله تولید برساند. این امر هم به نوبه خود نیازمند سرمایه‌گذاری مناسب از یکسو و ارتباطات سازنده و مناسب با شرکت‌های تولید کننده مواد اولیه داخلی و به ویژه خارجی است. قدر مسلم رونق این حوزه می‌تواند به رونق اشتغال پایدار منجر شود.

اصل مهم دیگر در این عرصه وجود بازارهای هدف مناسب و مطلوب برای صادرات محصولات تولیدی است. کشور ما به دلیل تحریم‌های کمرشکن یک دهه اخیر که هنوز هم ادامه دارد، بسیاری از بازارهای هدف خود را، حتی در میان همسایگان از دست داده است. این امر در حالی صورت گرفته است که کشوری مانند ترکیه، بالاصله جای ایران را در این بازارها گرفته و با عرضه محصولاتی، البته با کیفیت تر از محصولات ایرانی، توان رقابتی تولید کنندگان ایرانی را سلب کرده است. بازارهای عراق، افغانستان، کشورهای آسیای میانه از جمله تاجیکستان، آذربایجان، ارمنستان، قزاقستان و قرقیزستان و پاکستان از جمله بازارهای هدف محصولات ایران پیش از تحریم بودند که با شدت یافتن تحریم‌ها در اختیار کشورهای دیگر از جمله ترکیه و چین قرار گرفت و چون هم محصولات ارزان‌تر و هم با کیفیت بیشتر عرضه می‌کنند، با استقبال هم روپرور می‌شوند. بازگشت محصولات ایرانی به این بازارها نیازمند اولا عرضه بهتر و مطلوب‌تر و در ثانی محصول ارزان‌تر است که با توجه به قیمت مواد اولیه، هم داخلی و هم وارداتی، این امر برای تولید کنندگان ایرانی میسر نیست.

اگرچه در این عرصه برخی از بازارهای سنتی ایران مثلا در بخش‌هایی از عراق، افغانستان و پاکستان و حتی بخش‌هایی از اروپا برای عرضه محصولاتی چون فرش، پسته و زعفران همچنان و تا حدودی حفظ شده‌اند، اما این امر به معنای وجود بازاری بدون رقابت نیست و حضور تولید کنندگان و عرضه کنندگان محصولات فرآوری شده ایرانی از چین، اسپانیا و... به عنوان رقیب جدی محصولات ایرانی قد علم کرده است.

یکی از مهمترین اصولی که در کنار همه موارد بالا و برتر و بیشتر از این موارد برای رونق اشتغال ضرورت دارد، بهبود فضای کسب و کار است که از سوی سازمان‌های معابر

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن
و کشاورزی کرمانشاه
شماره ۰۱/سال یازدهم، ۱۳۹۷

شاید متوجه شدن بر روی همین مشکلات بتواند حوزه اشتغال و به تع آن حوزه اقتصادی استان را تکانی جدی بدهد، به گونه‌ای که ما در سال ۹۷ و ۹۸ شاهد تک نرخی شدن دوباره نرخ بیکاری و اشتغال مولد و پایدار در استان باشیم.

در تحلیل این عوامل می‌توان به نخستین عامل یعنی مشکلات حوزه تولید در دریافت تسهیلات از بانک‌ها اشاره کرد که در سال ۹۵ تنها ۷ بانک کشاورزی، سپه، صادرات، تجارت، صنعت و معدن، انصار و رفاه کارگران به ارائه تسهیلات به حوزه تولید پرداخته‌اند. البته در میان این ۷ بانک هم تنها دو بانک کشاورزی و صادرات نسبت به پرداخت تسهیلات بیش از ۱۰۰ میلیارد تومان اقدام کرده‌اند و بقیه بانک‌ها در مبالغ کمتر از ۵۰ میلیارد تومان تسهیلات متوقف شده‌اند. ۹ بانک دیگر هم هیچ تسهیلاتی به حوزه تولید اختصاص نداده‌اند که این امر هم دلیل برکاهش تولید و هم افزایش نرخ بیکاری بوده است. این در حالی است که وضعیت ورود سرمایه خارجی به استان کرمانشاه هم در طول حدائق سه سال گذشته رقم بسیار ناچیز نزدیک به صفر بوده است.

از سوی دیگر بالابودن نرخ بیمه اجباری نیروی کار هم عامل مهم دیگری در بالابردن نرخ بیکاری بوده و هست. در حالی که انتظار بخش بزرگی از جامعه به کار گماردن نیروهای پیشتری در کارگاه‌ها و واحدهای تولیدی است، هزینه بیمه این نیروها که از سوی سازمان‌های بیمه‌ای تحمیل می‌شود، کارفرمایان را به روش‌هایی متول خواهد کرد که یا نیروی کار را بدون پرداخت یمه به کار بگیرند و یا با نیروهای موجود به کار ادامه دهند. این امر در کنار توسعه نیافتن تولید، باعث به کارگیری کمتر نیروهای آماده به کار شده و به نرخ بیکاری می‌افزاید.

از دیگر عوامل مهم این عرصه واردات گسترش کالا از کشورهایی چون چین و ترکیه است که بازار ایران را در نورده دیده است. این امر در کنار بیرونی تولید در به کارگیری نیروی کار مولد هم تاثیر فراوانی دارد. این امر باعث شده است تا بخش تولید جامعه به سمت واردات همان محصول تولیدی با هزینه کمتر از تولید روی آورده و به جای تأمین سرمایه از تولید به بخش خدمات وارد شود. اگر به این بخش قاچاق گسترش کالا را هم که اضافه کنیم پازل بیکاری بالا تکمیل می‌شود. مرزنشینی استان ما و سهولت قاچاق کالا از مزهای عراق و افليم کردستان و ترکیه باعث شده است تا در کنار ورود کالاهای قاچاق شده از دیگر کشورها و از دیگر استان‌ها به کرمانشاه، شاهد حجم عظیمی از کالاهای خارجی بدون عوارض گمرکی و مالیات باشیم که بازار داخلی را هم تهدید می‌کند.

جلوه دیگر مشکلات حوزه اشتغال خودنمایی برای تأمین منابع مالی نهاد است. این امر در حالی است که بازار سرمایه ایران، بازار پر رونقی است و در طول سال‌های اخیر همواره شاهد رشد و رونق این بازار بوده‌ایم. در اینکه چرا بازار سرمایه با این همه نتوان، نتوان تأمین منابع مالی تولید ندارد را شاید بتوان در سهولت و روانی واردات و قاچاق جستجو کرد که غیر رسمی صورت می‌گیرد و درآمدی‌های حاصل از بازار سرمایه به جای

۱۹ درصد در سال ۹۴ و سپس رسیدن به دو نقطه ۲۰.۴ و ۲۲ درصد، کرمانشاه به جای استان کهکیلویه و بویراحمد نشست و مقام نخست کشوری در بیکاری را به نام خود ثبت کرد. آنچه نگرانی بیشتر غلالان اقتصادی را سبب می‌شود، افزایش این نرخ است که براساس آمارهای مرکز رسمی در سراسر کشور در حال افزایش بوده و این امر برای استان ما هم قابل تصور است. رسیدن به مرز دو رقمی نرخ بیکاری در استانهای دارای نرخ تک رقمی از جمله زنجان، همدان، سمنان و مرکزی و دو رقمی شدن این نرخ در استان‌های تهران، خراسان جنوبی، بوشهر، آذربایجان غربی و کرمان این نگرانی را ایجاد می‌کند که ما هم شاهد افزایش این نرخ در استان کرمانشاه باشیم.

این نگرانی در حالی وجود دارد که براساس آمارهای مرکز پژوهش‌های مجلس وضعیت استان در زمینه جایگاه استان در میان استان‌های کشور و نمره استان در عرصه اشتغال از سال ۹۱ تا تابستان ۹۵ روبه بهبودی بوده است. براین اساس جایگاه استان کرمانشاه در سال ۹۱ که ۱۹ بود و در دو سال ۹۲ و ۹۳ به ۳۱ رسید، در سال ۹۴ به ۲۳ و در سال ۹۵ به ۱۶ ارتقا یافت. نمره استان هم از ۶.۲۷ در سال ۹۱ که با افزایش در دو سال ۹۲ و ۹۳ و رسیدن به ۶.۷۰ به ۹۵ شاهد کاهش بوده و بهبود یافته است. اشتغال مثل همه شاخص‌های اقتصادی دیگر تابعی از عوامل و مؤلفه‌های دیگر است که در صورت تحقق نیافتن این مؤلفه‌ها، اشتغال هم دچار مشکلاتی شده و شاهد افزایش نرخ بیکاری خواهیم بود. مؤلفه‌هایی که بر اشتغال اثر می‌اند و بلندمدت دارند را می‌توان در چند بخش دسته‌بندی کرد که از این جمله می‌توان به رکود اقتصادی، کاهش رونق تولید، مشکلات دریافت تسهیلات از بانک‌ها، بالابودن بیمه اجباری نیروی کار، عرصه گسترش کالاهای قاچاق در بازار، واردات بی‌رویه و ضعف بازار سرمایه برای تأمین منابع تولید و... اشاره کرد.

آنچه که در آمارهای مربوط به استان کرمانشاه قابل توجه بوده است و در صدر مشکلات عرصه اشتغال خودنمایی می‌کند و در پژوهش‌های مربوط به مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی هم نمود بارزی داشته است، مشکلاتی از قبیل دریافت تسهیلات از بانک‌ها، نرخ بالای بیمه اجباری نیروی انسانی، ضعف بازار سرمایه در تأمین مالی تولید، نرخ بالای تأمین سرمایه از بازار غیررسمی و عرضه کالاهای خارجی قاچاق در بازار داخلی بوده است که به ترتیب این اقتصادی استان کرمانشاه را تحت تأثیر قرار داده است.

آنچه که در آمارهای مربوط به استان کرمانشاه قابل توجه بوده است
که در صدر مشکلات عرصه اشتغال خودنمایی می‌کند و در پژوهش‌های مربوط به مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی هم نمود بارزی داشته است، مشکلاتی از قبیل دریافت تسهیلات از بانک‌ها، نرخ بالای بیمه اجباری نیروی انسانی، ضعف بازار سرمایه در تأمین مالی تولید، نرخ بالای تأمین سرمایه از بازار غیررسمی و عرضه کالاهای خارجی قاچاق در بازار داخلی بوده است که به ترتیب این اقتصادی استان کرمانشاه را تحت تأثیر قرار داده است.

Kermanshah Chamber
Of Commerce, Industries,
Mines & Agriculture

سرمایه و هم در جذب نیروی کار موفق شوند را فراهم کنیم. البته توسعه مشاغل در بخش‌های کشاورزی در زمینه‌هایی چون کشت گلخانه‌ای و در حوزه صنعت در زمینه تولید و توسعه کارگاه‌های کوچک و متوسط هم می‌توان در دستور کار قرار گیرد.

ایجاد فرهنگ کار در کارآفرینی

یکی از مهمترین معضلات ما در همه عرصه‌ها و بهویژه در عرصه اقتصادی نبود یا کمبود فرهنگی کار است، به گونه‌ای که نوعی کرختی و تنبلی در بازار کار ایران به چشم می‌آید. به نظر می‌رسد به عنوان پیش‌نیاز هم فعالیت اقتصادی دیگری لازم است در زمینه فرهنگ‌سازی برای ایجاد کار و کارآفرینی و ایجاد نگرش در زمینه ارزشمند بودن کار و تلاش اقدامات گسترشده‌ای صورت گیرد. قدر مسلم در این زمینه نهادهایی چون صدا و سیما و روزنامه‌ها و نشریات و فضای مجازی تا حد زیادی بتوانند سهم زیادی داشته باشند. در کنار این اقدامات برایی کارگاه‌ها و نشستهای تخصصی و غیر تخصصی برای نیروهای آماده به کار و ایجاد انگیزه و تحرک در آنان برای تلاش و کوشش و ایجاد نگرش ارزش‌داری کار و تولید هم می‌توان موثر و مفید باشد.

رضا رحیمی / معاون هماهنگی امور اقتصادی و توسعه
منابع استانداری کرمانشاه

یکاری یکی از مهمترین مشکلات اقتصادی و اجتماعی استان کرمانشاه است، مشکلی که می‌توان گفت تقریباً تمام افراد جامعه با آن دست در گریبان هستند. این محض مربوط به یک یا چند سال اخیر نیست، بلکه ریشه در سال‌های طولانی دارد و قطعاً حل کردن آن نیز به زمان زیادی نیاز دارد. حل معضل یکاری استان کرمانشاه نیازمند برنامه ریزی جامع است، برنامه ریزی‌های کوتاه مدت، بلندمدت و میان مدت و البته در کنار این برنامه ریزی تعامل بین بخش دولتی و بخش خصوصی و تشکل‌های آن مانند اتفاق بازار گانی سیار مهم است. یکاری یک گره مهم اقتصادی در کرمانشاه است که اگر حل نشود می‌تواند بسیاری از مشکلات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را همراه خود داشته باشد. متأسفانه بر اساس آمارهایی که مرکز آمار به صورت فصلی و یا سالانه اعلام می‌شود، کرمانشاه یکی از استان‌هایی با نرخ یکاری بالا است، بر اساس آخرین آماری که اعلام شده، نرخ یکاری در استان کرمانشاه ۲۲ درصد است. در همین مرحله اول باید به یک نکته دقت کرد، اینکه نرخ یکاری که اعلام می‌شود چقدر دقیق است، به هر حال افرادی که آمارگیری را انجام می‌دهند، شیوه نمونه‌هایی که انتخاب می‌شود، نحوه پاسخ‌دهی افراد و... همه در نرخ آمار موثر است. اگر نگاهی به استان‌های هم جوار داشته باشیم که فاصله چندانی از ما ندارند و شرایطشان نیز مشابه شرایط ماست می‌بینیم که برای آنها نرخ پایین تری در

تولید و اشتغال، در حوزه‌های دیگر سر در می‌آورد. با همه این تفاصیل شاید لازم باشد برنامه‌هایی برای رهایی از این کابوس که هر روز ممکن به بحران واقعی و غیرقابل بازگشت تبدیل شود، در نظر گرفته شود و تدابیری اندیشیده شود. در اینجا به بخش‌هایی از برنامه‌هایی که می‌تواند تاحدودی ما را از این مخصوصه رهایی ببخشد اشاره می‌کنم.

آموزش

یکی از مهمترین موضوعاتی که بازار کار ایران و استان ما را تهدید می‌کند، وجود نیروهای تحصیل کرده غیر کاربردی است. این امر به این معناست که نیروهایی بازار کار ایران را تشکیل می‌دهند که با وجود داشتن دانش و تحصیلات، بینش و کارایی لازم برای حوزه‌های مختلف را ندارند. در اینجا اختلاف سطح آموزشی جامعه با نیاز بازار به خوبی خود را نشان داده است. لازم است در این عرصه با توسعه آموزش‌های کاربردی و عملی در مراکز دانشگاهی، نسبت به مناسب سازی تحصیلات دانشگاهی با نیازهای بازار کار و ارائه آموزش‌های عملی اقدام لازم صورت گیرد.

ایجاد تشکلهای تخصصی و خصوصی

اقتصاد ما به دلیل چسبندگی زیاد به ساختار دولتی، در نهادسازی و ایجاد تشکلهای واقعی تخصصی خصوصی ناتوان بوده است. در این زمینه ایجاد تشکلهایی که بتوانند بدون وابستگی‌های مالی و تشکیلاتی به دولت در مسیر رشد اقتصادی کشور تحرک ایجاد کنند، ضرورت تمام دارد. این در حالی است که حتی بسیاری از تشکلهای بزرگ بخش خصوصی کشور به دلیل وابستگی مالی و تشکیلاتی به ساختار دولتی، توان ایجاد رونق در حوزه تولید را نداشته و ندارند. شاید بتوان با راهاندازی انجمن‌ها و تشکلهای تخصصی کوچک و متوسط تا حدودی، هم مشکل رونق اقتصادی را حل کرد و هم مشکل اشتغال را ساماندهی مناسبی بخشد.

ارزیابی دقیق بازار کار

شاید یکی از مهمترین مشکلات در همه عرصه‌های اقتصادی و اجتماعی کشور ما نبود شفاقت آماری در بسیاری از زمینه‌های است. بسیاری از کشورهای دنیا براساس بانک‌های اطلاعاتی خود دست به برنامه‌ریزی برای حوزه‌های مختلف می‌زنند. ما در کشور و در استان از این خلاطه بزرگ رنج می‌بریم. به نظر می‌رسد که با برگزاری یک نمایشگاه بازار کار بتوان ضمن رسیدن به سطح و رقم واقعی بازار کار، برای ایجاد اشتغال هم برنامه‌ریزی کرد. در این زمینه می‌توان با تهیه بانک اطلاعاتی مناسب، بسترها را برای برنامه‌ریزی دقیق از یکاری و اشتغال و بازار کار فراهم کرد. در این زمینه می‌توان هم به ارزیابی دقیق کارفرمایان و جویندگان کار پرداخت و هم مطالبات هر بخش را به درستی احصا و ارزیابی کرد.

اولویت بخشی به مشاغل

براساس آمارهای موجود، وضعیت اشتغال در استان کرمانشاه به گونه‌ای است که سهم مشاغلی چون کشاورزی و خدمات بیشتر از بخش صنعت بوده است. در این زمینه به نظر می‌رسد که لازم است با اتخاذ تدبیر لازم زمینه ایجاد مشاغل خدماتی مولد در زمینه‌هایی چون گردشگری، خدمات آموزشی، خدمات مهندسی و... که سرمایه زیادی هم نیاز ندارند و از سوی دیگر می‌توانند با ارائه خلاقیت‌ها و ایده‌های نو، هم در جذب

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن
و کشاورزی کرمانشاه
شماره ۰۱/سال یازدهم/۱۳۹۷

دلایل مختلفی می توان برای نرخ بالای بیکاری استان کرمانشاه برشمرد، اینکه این استان ها سال در زمان جنگ بمباران شد و بسیاری از زیرساخت های استان از دست رفته اند. بعلاوه این در این سالها وجود داشت که مسابقه نابرابر باید استان های این منطقه را از نظر اقتصادی برشمرد.

برای نرخ بالای بیکاری استان کرمانشاه برشمرد، اینکه این استان ها سال در زمان جنگ بمباران شد و بسیاری از زیرساخت های استان از دست رفته اند. بعلاوه این در این سالها وجود داشت که مسابقه نابرابر باید استان های این منطقه را از نظر اقتصادی برشمرد.

استان برنامه های خوبی برای مهارت آموزی دارد، و ما سعی کردیم با تشکیل شورای مهارت در اجرای این امر مهم وزیر بنائی فعال باشیم. دولت امروز توافقی جذب نیروی جدید ندارد، ما با دولت بزرگ و متور موافقیم که دیگر امکان استخدام افراد را به سادگی و حجم عظیم سال های قبل را ندارد. اساساً در دنیا هم تعداد کار کنان و هزینه های دولتی نسبت به ما خیلی پایین تر است، پس خانواده ها و جوانان نباید عمر خود را تلف کنند و به امید پیدا کردن مشاغل دولتی سال های متمادی بیکار باشند و این همان فرهنگ کاری است که باید اصلاح شود. البته گاهی گفته می شود در کرمانشاه نیروی کار ماهر وجود ندارد، اما یک نمونه نقض برای این مسئله داریم و آن پروژه خودرو سازی است که

اکنون بخشی از نیروهای خود را از جوانان کرمانشاه جذب کرده و بنا به گفته مسئولین کارخانه و مدیران ایران خودرو کشور این جوانان در مقایسه با دیگر سایت های ایران خودرو در نقاط دیگر کشور سیار جدی، با استعداد توانمند و با پشتکار هستند. نباید دیگری که می توان گفت برخی بیکاری بی تاثیر نیست مدرک گرایی است، خانواده ها نباید فکر کنند که رقبای وجود دارد که

فرزندان آنها باید مدرک بگیرند بدون اینکه به بازار کار آن فکر کنند، نکته مهم در این بخش توجه به رشته های فنی و حرفه ای و مهارت محور است که می تواند بازار کار خوبی داشته باشد و باید از آن غافل شد. البته متنظر از مهارت های فنی در اصطلاح عام آن نیست. تخصص هایی مثل ویراستاری، پرستاری، بازاریابی و ده ها رشته شغلی وجود دارد که متأسفانه

جامعه و جویندگان کار از آن غافل هستند و در سر کلاس های دانشگاهی کمتر مورد توجه قرار میگیرد یا دانش آموختگان به دنبال بازار کار آن نیستند. برخی عوامل دیگر هم هستند که فقط به کرمانشاه محدود نمی شوند و در کل کشور به تولید و اشتغال صدمه زدن. مشکلات اقتصادی که در چند سال قبل برای کشور

اتفاق افتاد از یک سو صنایع را برکود مواجه کرد و از سوی دیگر شرایط را برای سرمایه گذاری های جدید سخت کرد. بالا رفتن نرخ ارز به گونه ای که سرمایه در گردش واحد های موجود را به یک سوم تقلیل داد، تحریم های بین المللی که امکان تبادل تکنولوژی، مواد اولیه و ماشین آلات با کشورهای دیگر را از ما گرفت، نرخ رشد اقتصادی منفی، تورم بالا، عدم امنیت سرمایه گذاری و... همه از مواردی است که به اشتغال در کل کشور

صدمه زد و تولید را برکود مواجه کرد. اگرچه همه این موارد دست به دست هم داد تا کرمانشاه نرخ بیکاری بالایی داشته باشد اما روزنه های امیدی پیدا شده تا به معرض اشتغال استان کمک

کند، روزنه هایی هم در بعد ملی و هم استانی. خوشبختانه در این دولت با برداشته شدن تحریم ها از یک سو و ثبات اقتصادی از سوی دیگر شاهد بهبود فضای کسب و کار هستیم، تولید کنندگان دیگر برای وارد کردن مواد اولیه، ماشین آلات و تکنولوژی با مشکل مواجه نیستند و از سوی دیگر می توانند محصولات تولیدی خود را نیز به راحتی بفروشند و این یعنی رونق به تولید بازگشته و

اشتغال نیز به دنبال آن خواهد آمد. تعامل سازنده با دنیا می تواند امکان سرمایه گذاری ها خصوصاً سرمایه گذاری های خارجی را در کشور بیش از پیش فراهم کند و هر سرمایه گذاری جدید تعداد زیادی شغل به همراه خواهد داشت. در استان کرمانشاه هم

همگام با کشور تحولات خوبی صورت گرفته است، نرخ تورم در استان تا آبان ماه گذشته یک درصد از میانگین کشور پایین تر

حد ۱۰ تا ۱۲ درصد اعلام شده و این میزان فاصله بین استان ما و استان های هم جوار بعید است که منطقی باشد. البته در اینکه میزان بیکاری استان ما بالا است شکنی نداریم. اما در خصوص بیکاری نباید این نکته را فراموش کرد که این معضل برآیند عوامل مختلفی است و طی سال های متمادی ایجاد شده است. دلایل مختلفی می توان برای نرخ بالای بیکاری استان کرمانشاه برشمرد، اینکه این استان ها سال ها در زمان جنگ بمباران شد و بسیاری از زیرساخت های استان از دست رفت و این در حالی است که

استان های دیگر در چنین شرایطی در حال توسعه و ساخت و ساز بودند، دلار های ارزان قیمت، وام های با نرخ پایین و ده ها مشوق در آن سالها وجود داشت که پس از پایان جنگ اینچنین مشوق

هایی دیگر بود و در یک مسابقه نابرابر باید استان ما و استان های مشابه با دیگر نقاط کشور رقابت میکردند. به علاوه عملده سرمایه گذاران و کارآفرینان نیز در سال های جنگ از استان خارج شدند و تقریباً پس از جنگ به ندرت به کرمانشاه برگشتند. نباید

فراموش کرد که باز گردن این افراد و همچنین آوردن سرمایه گذاران جدید می تواند کمک شایانی به رونق اشتغال در استان داشته باشد اما سرمایه گذاران همینطور به کرمانشاه نمی آیند و نیازمند مشوق های معنادار هستند. قطعاً وقتی که شرایط در کرمانشاه مشابه شرایط شهر های هم جوار تهران باشد، قیمت زمین در این دو منطقه تفاوت چندانی نداشته باشد و... سرمایه گذار

ترجیح می دهد با توجه به شرایط و موقعیت های مرکزی کشور سرمایه خود را به آن استان ها ببرد تا اینکه به کرمانشاه بیاورد. اعمال دیگری که می تواند در بالا بودن نرخ بیکاری استان کرمانشاه

موثر باشد مهاجرت از استان های هم جوار و نیروی کار غیربرومی است و مردم کرمانشاه هم به دلیل رویه مهمنان نوازی که داشته و دارند از این افراد استقبال می کنند. یکی دیگر از مشکلات که در

تشدید نرخ بیکاری استان از زمان جنگ تاکنون موثر بوده مهاجرت از شهرستانها و روستاهای مناطق جنگزده مرزی به مرکز استان و عدم بازگشت عملده آنها به موطن خود میباشد. باید دقت داشت که در حال حاضر نصف جمعیت استان در مرکز استان

است که تقریباً کمتر استانی چنین وضعیتی دارد. کرمانشاه پتانسیلهای خوبی دارد، از جمله راه دسترسی مناسب، فرودگاه و... که همگی می توانند نیروهای کار استان هایی دیگر را جذب کند و بخشی از معضل بیکاری ما از این مسئله منشا می گیرد. البته

تدابیری هم اندیشه دشده و نظرات هایی هم با همکاری بخش های مختلف انجام می شود که در اجرای طرح ها و پروژه ها از نیروهای بومی داخل استان بیشتر استفاده شود، اما موانع قانونی و... تاکنون اجازه برای اجبار پیمانکاران از نیروهای بومی را نداشته که

البته در برنامه پنجمساله ششم فرستی برای این موضوع پیش آمده که امیدواریم مدیران دستگاهها و سازمانها و نهادهای مسئول در اجرای این امر جدی باشند. موضوع دیگری که می توان آن را جز دلایل بیکاری عنوان کرد فرهنگ کار است، اینکه نباید منتظر بمانیم یک شغل دولتی و پشت میز نشینی ایجاد شود بلکه به سمت

مشاغل خرد، خود اشتغالی، مشاغل خانگی و سرمایه گذاری های بخش خصوصی پیش برویم، یکی از الزامات فرهنگی و اجتماعی است که همه باید در تبیین و تشریح موضوع کار کنند. ما در استان کرمانشاه نیروی کار ماهر کم نداریم، خوشبختانه آمار دانشجویان و فارغ التحصیلان در کرمانشاه بالا است و اگر بخواهند هر

آموزشی هم دریافت کنند اداره کل آموزش فنی و حرفه ای

Kermanshah Chamber
Of Commerce, Industries,
Mines & Agriculture

خواهد داشت. طرح هایی هم مانند واحد بزرگ گاوداری ماهیدشت و گلخانه اسلام آبادغرب نیز در دست اجرا است که هر یک می تواند برای تعداد زیادی از جوانان ایجاد شغل داشته باشد. در کنار اقداماتی که برای توسعه پروژه ها در دست انجام است باید به راهکارهای دیگری هم برای تولید شغل در استان توجه کرد، برخی از زمینه ها قابلیت اشتغالزایی بسیاری دارد که نباید از آن غافل شد، برای مثال کرمانشاه در حوزه فرش و گلیم و صنایع دستی بسیار توانمند است و فرش سنتر ماشیر شهرت جهانی دارد که توجه به این مقوله و خصوصاً مرحله تولید پشم تا فرآوری آن می تواند تعداد زیادی شغل ایجاد کند. صنایع دستی حوزه دیگری است که توجه به آن فرصت های شغلی زیادی را خصوصاً در بخش زنان و زنان روستایی ایجاد می کند. راهکار دیگری که برای کاهش بیکاری باید به آن توجه داشت فرآوری در زمینه محصولات کشاورزی و دامی است که ما در این زمینه نباید در گیر خام فروشی شویم. برای مثال در بخش کشاورزی می توان در فرآوری محصولاتی مانند نخود و زیتون به خوبی کار کرد و مشاغل جدید ایجاد کرد. در حوزه معدن و فرآوری مواد معدنی هم امکان اشتغال قابل توجهی داریم، خصوصاً در عرصه قیرطیعی و فرآوری این ماده معدنی. از سوی دیگر اکنون زیرساخت های حوزه IT و ICT در استان بسیار گسترشده شده و جوانان مستعدی هم در این بخش داریم که می تواند منشا ایجاد فرصت های شغلی جوانان باشد. راهکار دیگری که می تواند به ایجاد شغل در استان کمک کند بهبود فضای کسب و کار و سرمایه گذاری است، باید اگر کسی جلوی پای سرمایه گذار سنگین باشد تا مرحله تعویض مدلر هم پیش برویم و شرایط را برای فعالیت بخش خصوصی و تشکل های زیر مجموعه این بخش فراهم کنیم. دولت نیز تاجیکی که توان دارد با تسهیلات کم بهره و ... تلاش می کند حمایت خوبی از بخش خصوصی داشته باشد، زیرا تعامل بخش خصوصی و دولتی یکی از مهمترین راهکارهای ایجاد اشتغال در استان است. ما باید به بعد صادرات راهکارهای ایجاد اشتغال باشیم، خوشبختانه ماطی سه سال اخیر شاهد هم توجه ویژه داشته باشیم، خوشبختانه ماطی سه سال اخیر شاهد راه اندازی و بازگشایی مرز سومار بودیم که هم اکنون بیش از هزار نفر در این منطقه به صورت مستقیم مشغول به کار هستند و توجه به پتانسیل مرزهای نیز نباید مغفول بماند. و راهکار و نکته پایانی توجه به خروجی دانشگاه ها بر اساس نیاز بازار است؛ اینکه افراد مدرک بگیرند و فارغ التحصیل شوند برای آینده کاری آنها مفید نیست بلکه باید به دنبال مشاغل فنی و آموزش مهارت بروند تا بتوانند شرایط را برای حضور در بازار کار فراهم کنند.

کشاورزی؛ مotor اشتغال استان

* حیدر کدیور، عضو هیات نمایندگان اتاق کرمانشاه استان کرمانشاه با بیش از ۹۰۰ هزار هکتار اراضی کشاورزی و باغی، یکی از ۱۰ استان نخست کشور در عرصه تولید محصولات کشاورزی و باغی کشور است که با عرضه انواع محصولات این حوزه در حوزه های داخلی و خارجی، سهم عمده ای در اقتصاد ملی ایفا می کند. این استان با اختصاص ۸ درصد از مبالغ آبی کشور و اختصاص حدود ۷۰ درصد سطح زیر کشت به محصولات دیمی، موقعیت ممتاز و برتری در منطقه غربی کشور دارد. اگرچه نسبت فعالیت کشاورزان به باگذاران نسبت کمی است و کمتر از ۳ درصد فعالیت در عرصه کشاورزی به حوزه باگذاری اختصاص دارد، اما تولید

بوده و این یعنی شرایط برای کسب و کار و رونق اقتصادی بهتر است. به علاوه کارهای خوبی هم در استان شروع شده و همچنان ادامه دارد و از جمله آنها می توان به فعالسازی واحدهای راکد و نیمه فعال اشاره کرد که همزمان با سراسر کشور و در راستای سیاست های رونق تولید و اقتصاد مقاومتی در دست اقدام است. از محل اعتبارات سفر مقام معظم رهبری و همچنین سفر هیات دولت، حدود ۸۷۰ میلیارد تومان تسهیلات در اختیار بنگاه های اقتصادی استان قرار گرفت که کمک موثری برای رونق واحدها و ایجاد اشتغال است. خوشبختانه ما در این مدت شاهد فعالسازی ۳۴۱ واحد راکد استان بودیم که ۲۱۱ مورد آن در بخش کشاورزی و مابقی در بخش صنعت و معدن بوده است و از محل احیا این واحدها حدود پنج هزار شغل نیز احیا شده است. علاوه بر این، پروژه های خوبی در استان اجرا شده و یا در دست اجراء است که هر یک می تواند به تنهایی کمک قابل توجهی به معطل بیکاری استان داشته باشد. یکی از مهمترین این پروژه ها که میتواند به تحول و رونق تولید و اشتغال در استان کمک کند راه آهن است که با کمک آن شرایط برای توسعه و سرمایه گذاری در استان فراهم می شود. از دیگر پروژه ها سامانه گرسیری است که با اعتبارات خوبی که برای مهار آب های مرزی در نظر گرفته شد، در کرمانشاه اجرایی شد، این پروژه شامل چند سد و تونل ۴۹ کیلومتری است که با رقم بسیار سنگینی در دست اجرا است و به زودی بخش قابل توجهی از آب مورد نیاز شهرستان های گرسیر استان را تامین خواهد کردو می توان تحول قابل توجهی در حوزه کشاورزی استان ایجاد کند. کشاورزی یکی از مهمترین حوزه هایی است می توان از طریق آن هم اشتغال زیادی ایجاد کرد، هم شد، در کرمانشاه اجرایی شد، این پروژه شامل چند سد و تونل ۴۹ کیلومتری است که با رقم بسیار سنگینی در دست اجرا است و به زودی بخش قابل توجهی از آب مورد نیاز شهرستان های گرسیر کرمانشاه در شهر ک صنعتی صحنه بودیم. این پروژه که از مصوبات سفر مقام معظم رهبری در سال ۹۰ بود با پیگیری های خوبی که صورت گرفت در مدت ۱۸ ماه به نتیجه رسید و هم اکنون برای حلود ۱۰۰ نفر از نیروهای کار بومی و جوان استان ایجاد شغل مستقیم کرده و برنامه هایی برای افزایش طرفیت آن نیز وجود دارد که با افزایش شیفت کاری، ظرفیت اشتغال آن تا ۳۰۰ نفر هم بالا برود. پلایشگاه آناهیتا اکنون روند مناسبی دارد و در سفر مقام معظم رهبری هم از جمله مصوبات بود که امیدواریم به زودی با آغاز عملیات اجرایی این پروژه اشتغال بالائی در مرحله ساخت و عملیات عمرانی و در نهایت در مرحله بهره برداری داشته باشیم. پتروشیمی چهارم استان که در اسلام آبادغرب واقع شده نیز از دیگر مکاپروژه های کرمانشاه است که بیش از ۱۶ میلیارد دلار سرمایه گذاری این پروژه است که به طور کامل توسط بخش خصوصی اجرا می شود، امیدواریم با اجرای این پروژه نیز شاهد اشتغال مستقیم و غیرمستقیم قابل توجه در استان باشیم. به علاوه طرح توسعه پتروشیمی اوره و آمونیاک کرمانشاه نیز دارای پیشرفت مناسبی از محل منابع داخلی شرکت است که با تامین منابع ارزی از محل صندوق توسعه ملی یا فاینانس خارجی شاهد اتمام این طرح حداکثر در سال بعد باشیم، که در حال حاضر و آینده نزدیک اشتغال خوبی برای استان به همراه خواهد داشت. ما منطقه آزاد تجاری قصرشیرین و منطقه ویژه اقتصادی اورامانات را نیز در دستور کار داریم که هر یک از این دو طرح نیز اشتغالزایی قابل توجهی برای جوانان به مراد

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن
و کشاورزی کرمانشاه
شماره ۰۵/ سال یازدهم/ ۱۳۹۷